

1 augustus 2021, achttiende zondag door het jaar B
Evangelielezing: Johannes 6, 24 – 35

Homilie

We komen vandaag bij de **evangelist Johannes** terecht. Uit dat evangelie wordt minder vaak gelezen. Het is ook een moeilijk evangelie. Het steekt vol symboliek die niet zomaar te begrijpen is. Er moet voortdurend extra verklaard worden.

Maar er is vooral de **Jezusfiguur**. Hij lijkt nauwelijks op de Jezus die we kennen uit de andere evangelies. Daar leerden we namelijk de predikant kennen, de parabelverteller, de genezer, de profeet die de kant kiest van kleine mensen. Bij Johannes krijgen we een heel andere figuur voorgeschoteld. Een Jezus die soms minder sympathiek overkomt. Iemand met een hoge dunk van zichzelf. Die zich bijna gelijk stelt met God zelf. Meest bekend zijn de uitspraken waarbij hij zichzelf voorstelt zoals vandaag: Ik ben het brood dat uit de hemel is neergedaald om van te leven.

Vorige week ging het evangelie over het wonder van de **broodvermenigvuldiging**.

Na het festijn in het groen aan de overkant van het meer, willen ze er alweer bij zijn. Die mensen die verrast waren door de broodvermenigvuldiging. Ze hadden meteen veel verwachtingen in een man, die ze als een profeet beschouwden. Ze volgden hem tot in Kafarnaüm. Wat ze hebben meegemaakt bij de broodvermenigvuldiging, had hun kennis van oude verhalen opgefrist. Ze dachten aan die Israëlieten die in Egypte hadden geleefd en die door Mozes door zee werden geleid en daarna een moeilijke tijd in de woestijn hadden doorgebracht.

Uit de eerste lezing blijkt dat de vraag naar voedsel niet nieuw is. Na hun vlucht uit Egypte trekken de Israëlieten door de Sinaïwoestijn. Zoals verwacht, lijden ze onder water- en voedselgebrek. Ze nemen het God zelfs kwalijk dat Hij hun uit de slavernij van Egypte bevrijd heeft, want daar was wél eten en drinken. En dan zorgt God de Heer voor al het nodige: kwartels vallen uit de lucht, en dauw blijkt manna te zijn. Mozes zegt daarover: 'Dit is brood dat de Heer u te eten geeft.' Daarmee wordt duidelijk hoe het manna moet begrepen worden: het is een teken van God de Heer die zegt: Als je mijn weg gaat, ben Ik er, en zal Ik er altijd zijn voor u.' Want manna, dat is het brood uit de hemel, dat is Gods aanwezigheid onder de mensen, dat is Gods liefde en zijn zorg voor alle mensen onderweg.

En dan het evangelie. Vijfduizend mensen hebben genoten van het overdadige brood dat Jezus hun gegeven heeft. Ze hebben daar niets voor moeten doen. Ze hebben er niet eens om gevraagd. Ze hebben ook niet gereclameerd omdat ze honger hadden, wat de Israëlieten in de woestijn destijds wél gedaan hadden. Maar het was wel heel snel duidelijk wat die overvloed betekende voor hen: het was gratis voedsel, waar ze niets moesten voor doen. Wat een leven! De mensen zijn met verwachtingen naar Jezus gekomen. Misschien herhaalt hij voor hen het wonder van de dag voordien. Ze zullen van alle zorgen bevrijd zijn als zo iemand als hij koning wordt.

Omdat Jezus begreep dat ze Hem tot koning wilden uitroepen, was Hij in stilte verdwenen. Want Hij wilde geen koning zijn, Hij wilde geen succesrijke profeet zijn die alleen maar aan sensatie dacht. Wanneer de menigte Hem teruggevonden heeft, begint Hij daarover een gesprek met hen. Meteen maakt Hij hun duidelijk dat ze niet mogen blijven stilstaan bij de schijnbare werkelijkheid van het brood dat ze gekregen hebben. 'Werk niet voor voedsel dat vergaat', zegt Hij, 'maar voor voedsel dat blijft, voedsel van het eeuwig leven dat de Mensenzoon u zal geven, want op Hem heeft de Vader, heeft God zelf zijn zegel gedrukt.'

Vandaag en ook de drie volgende zondagen, gaat het over de kern van dat wonder. En die kern is het antwoord op de vraag: wat is de broodvermenigvuldiging voor Jezus? Wat was ze voor de vijftienduizend mensen die van het overvloedige brood mochten eten? Een wat is ze voor ons?

Het evangelie van vandaag gaat eigenlijk over **drie centrale begrippen** die we in het evangelie van Johannes altijd weer ontmoeten en die symbolisch het ganse Johannesevangelie samenvatten: **Brood, Leven en Geloof!**

Brood, het symbool van voedsel, zoals we het ook terugvinden in vele spreekwoorden en uitdrukkingen. Op water en brood leven. Als warme broodjes verkopen. Zijn brood verdienen. Iets broodnodig hebben. Zijn broodje is gebakken.

Het dagelijkse brood dat elke mens nodig heeft om in leven te blijven. Iedere mens heeft, elke dag weer, honger en dorst. En elke mens is er, elke dag opnieuw mee bezig om te zorgen voor eten en drinken. En als we op vakantie gaan of naar een feest geweest zijn, is de eerste vraag: Hoe was het eten? Eten en drinken zijn basisbehoeften voor de mens. Hij kan alleen maar leven wanneer hij voeding en vloeistof krijgt – en dat regelmatig en dikwijls. Geen mens kan op zichzelf, zonder verbinding met de buitenwereld, leven. Iedereen is aangewezen op de anderen die voor eten zorgen, op datgene wat de natuur biedt, en in laatste instantie ook op God, de schepper, die hem zijn dagelijks brood schenkt.

Misschien moeten we ons daar terug bewust van worden wanneer we vanmiddag aan tafel zitten.

De mens heeft niet alleen honger naar brood en dorst naar water maar hij heeft in wezen een nog veel grotere honger en dorst naar leven, **naar leven in overvloed. Kwaliteit van leven** We willen een goed leven: fysisch, psychisch en sociaal. Leven is ook: persoonlijke ontwikkeling, autonomie, sociale participatie, vreugde, perspectief, zin, liefde, vrijheid en geborgenheid beleven. Een mens leeft niet van brood alleen. Dat is de voorbije tijd meer dan ooit gebleken. Onze nood aan samenkomen, samen beleven, samen vieren. De voorbije tijd bleek hoe iedereen zich inzette met veel energie, tijd, en materiële hulpmiddelen om de pandemie onder controle te krijgen. Maar de voorbije tijd bleek ook hoe het psychisch welbevinden, het welzijn, ons emotioneel leven veel moeilijker te 'regelen' zijn.

We denken vaak ons eigen leven in handen te hebben en alles te kunnen regelen en organiseren. We zijn ontgoocheld en kwaad als dat niet lukt. Waar er geen maakbaarheid is, daar is geloof **Wat de mens ontbreekt om het echte overvloedige leven te kennen en te beleven, daar heeft het geloof een antwoord op.**

Daarom is het geloof, en het feit dat we geloven, een geschenk. Ook daar moeten we ons bewust van worden en we moeten trachten om dat geschenk van het geloof ook met anderen te delen.

We hebben het allemaal broodnodig. Ieder mens heeft een stukje **bemoediging** nodig: een kloep op de schouder, een open gesprek, een stevige handdruk, een blik die blij maakt, iemand die kan meeleven, iemand met begrip en bekommert met vreugde en met pijn.

Ieder mens kan maar écht mens zijn bij de genade van de anderen.

Ieder mens zou ergens iemand moeten kunnen **ontmoeten** die iets laat vermoeden van wie God is. **We hebben het allemaal broodnodig**

Ria Toelen